

بررسی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گردشگری روستایی در روستاهای مجاور روستای هدف گردشگری (مورد مطالعه: روستاهای هم‌جوار روستای روئین اسفراین)

هادی نیازی^{۱*}، محمد جواد صفایی^۲، رضا خسروبیگی بزجلویی^۲ و جلال طاهری قاسم آبادی^۳

تاریخ پذیرش: ۲۸ مهر ۱۳۹۸

تاریخ دریافت: ۲۱ خرداد ۱۳۹۸

چکیده

طرح روستاهای هدف گردشگری علاوه بر تأثیراتی که بر اقتصاد و اجتماع و فرهنگ روستای محل اجرا می‌گذارد تأثیرات قابل ارزیابی بر محیط اطراف، روستاهای هم‌جوار و حتی منطقه جغرافیایی خود دارد. بررسی در این اثرات می‌تواند در حل مشکلات نهادینه‌سازی گردشگری در روستاهای هدف کمک شایانی کند و همچنین در مدیریت اثرات چالش‌ها و فرصت‌های این هم‌جواری نیز مؤثر خواهد بود. هدف این پژوهش بررسی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی هم‌جواری روستاهای محمودی و عراقی با روستای هدف گردشگری روئین است. جامعه آماری شامل دو روستای هم‌جوار روئین است که تعداد ۳۰۰ نفر با استفاده از فرمول کوکران به‌عنوان حجم نمونه تصادفی انتخاب شدند. در این راستا از روش تحقیق پیمایشی با به‌کارگیری پرسشنامه استفاده شده است. روایی پرسشنامه‌ها از نظر متخصصان و پایایی آن با استفاده از الفای کرونباخ برای ابعاد مختلف تأمین شد. توصیف آماره‌ها و میانگین‌ها، داده‌های پژوهش با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای در محیط نرم‌افزار SPSS تحلیل شده است. مطابق نتایج حاصل از پژوهش هم‌جواری روستاهای محمودی و عراقی با روستای روئین تأثیرات اقتصادی با میانگین ۳/۴۱۸ را مثبت ارزیابی می‌شود. در زمینه اجتماعی و فرهنگی با میانگین ۲/۹۳۲۱ به‌طور کلی روندی نسبی و میانه‌ی رو به نزول نسبت به میانه نظری در نظر گرفته شده دارد؛ گردشگری روستایی در روستای هدف گردشگری روئین توانسته بر اقتصاد، اجتماع و فرهنگ روستاهای مجاور محمودی و عراقی تأثیرات قابل ارزیابی داشته باشد. در نهایت پیشنهاد می‌شود که بستر سازی برای تشکیل و تقویت منطقه گردشگری جایگزین توجه به یک روستای خاص در جهت گردشگری باشد تا اولاً میزان مشارکت افزایش یابد و در نهایت انتفاع در زمینه درآمدهای گردشگری بین اهالی روستاهای درگیر در مساله گردشگری با توجه به میزان کارایی و تأثیر آن‌ها تقسیم شود.

کلمات کلیدی: روستاهای هم‌جوار، گردشگری روستایی، روستاهای هدف گردشگری، تأثیرات اقتصادی، تأثیرات اجتماعی و فرهنگی

۱- دانش آموخته کارشناسی ارشد برنامه ریزی روستایی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران.

۲- استادیار برنامه‌ریزی روستایی، دانشکده جغرافیا و علوم محیطی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران.

۳- دانش آموخته کارشناسی ارشد آب و هواشناسی کاربردی، دانشگاه حکیم سبزواری، سبزوار، ایران.

*- نویسنده مسئول: (hadi_niazi@yahoo.com)

مقدمه

پذیرفته است و علاوه بر گردشگران باید برای ساکنان و سایر ذینفعان مفید باشد (علی بیگی و قاسمی، ۱۳۹۵). سیاست گذاران دولتی تلاش دارند که گردشگری روستایی را به عنوان ابزار قدرتمند و همچنین به مثابه نوشدارو برای رفع فقر و محرومیت و از همه مهم تر افق چشم انداز توسعه روستایی و البته گریز از هرگونه بی برنامه‌گی معرفی و اجرایی کنند (نیازی، ۱۳۹۷). به همین منظور کمیته راهبردی گردشگری روستایی و عشایری باهدف توسعه فعالیت‌های گردشگری در روستاها و تقویت زیرساخت‌های عمومی در سال ۸۵ توسط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری ایجاد و در این ارتباط ۳۰۰ روستای هدف با ردیف بودجه ۲۰۰ میلیارد ریال برای مطالعات اولیه و ظرفیت سنجی سکونتگاه‌های موردنظر تعیین گردید (کمائی، ۱۳۹۲؛ قادری و هندرسون^۵، ۲۰۱۲). این روستاهای هدف گردشگری با توجه به چشم‌انداز طبیعی جذاب، فرهنگ و رفتار اجتماعی، اقتصادی و مسکونی منحصر به خود در فرایند توسعه گردشگری به دنبال بهره‌وری از انواع گردشگری مانند خانه‌های بوم گردی، گردشگری سبز، گردشگری مزرعه هستند. گردشگری در مناطق روستایی به عنوان یک منبع درآمد مکمل می‌تواند علاوه بر تأثیرات مثبت و منفی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، زیست‌محیطی و غیره بر مقصد گردشگری، بر حوزه پیرامونی روستاهای هدف نیز تأثیرات مثبت و منفی داشته باشد (وودز^۶، ۱۳۹۰) که این تأثیرات می‌تواند حاصل تداخل در برداشت از منافع مشترک است. نوع و میزان بهره‌وری مناطق پیرامونی روستاهای هدف گردشگری، استعدادهای بالقوه طبیعی و فرهنگی است (کالینا^۷، ۲۰۱۷). تأثیرات گردشگری در ابعاد، اجتماعی-فرهنگی متأثر از آگاهی و نگاه جامع برنامه ریزان و

صنعت گردشگری پیوسته و در سطح گسترده، در حال پیشرفت و تأثیرگذاری بر ابعاد مختلف زندگی انسان است (بلانک^۱، ۱۹۸۹). برنامه‌ریزی‌ها و ابتکارات محلی در زمینه گردشگری در حد معنی‌داری رو به افزایش بوده است (هایوود^۲، ۱۹۸۸)؛ تحولات و تلاش‌ها برای تحول در ساختارهای فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مناطق مستعد گردشگری زمینه را برای تحولات علمی عمیق و گسترده فراهم کرده است (مورفی^۳، ۲۰۰۷). توسعه فرهنگی-اجتماعی، اقتصادی زیست‌محیطی از مهم‌ترین اهداف توسعه گردشگری به عنوان یک صنعت پویا و روبه رشد است (میرزایی، ۱۳۸۸). بسیاری از مناطق گردشگری در نقاط مختلف علاوه بر تمرکز بر فواید و اثرات توسعه و پایداری گردشگری، به تحول در ساختارهای صنعتی، کشاورزی، زیست‌محیطی و مشاغل و فعالیت‌های درآمدزا؛ تحت تأثیر و پشتیبانی صنعت جاذب گردشگری می‌پردازند؛ که این مسئله بیانگر اهمیت بالقوه و بالفعل توسعه گردشگری است (وال^۴، ۲۰۰۱). مجموعه‌های شهری و روستایی با توسعه ابعاد مختلف گردشگری به دنبال پیشبرد اهداف خرد و کلان، با روش‌های گوناگون هستند که طبیعتاً استعداد و توانایی‌های محیطی و فرهنگی، اجتماعی آن‌ها تعیین کننده نوع فعالیت گردشگری آن‌ها است (سجادی و احمدی، ۱۳۹۲). ویژگی‌های ساختار گردشگری هر مکان به نوبه خود از یک طرف متأثر از اهمیت، اعتبار، ماهیت، تنوع نقش و کارکرد مذهبی، فرهنگی، تفریحی، تجاری و به‌طور کلی جاذبه‌های مکانی آن است و از طرف دیگر، از ویژگی‌های اجتماعی، فرهنگی (باورهای اعتقادی) و اقتصادی ساکنان محلی و گردشگران تأثیر

5- Ghaderi And Henderson
6- Woods
7- Calina

1- Blank
2- Haywood
3- Murphy
4- Wall

بر فضای پیرامون به طریقی که در این پژوهش به آن پرداخته شده، حداقل در مقالات فارسی در این زمینه رؤیت نشده است. در این پژوهش که به تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی گردشگری روستای روئین بر روستاهای هم‌جوار و در مسیر اتصال این روستا با جاده بین‌المللی پرداخته است، نگاهی جدید به تأثیرات گردشگری بر حوزه پیرامون مقصد گردشگری باز کرده است؛ اما پژوهش‌هایی که در ادامه مرور می‌شود به نحوی به ما به تدوین چارچوب نظری کمک کرده است.

در پژوهش‌های متعددی، به اثرات گردشگری روستایی بر پیرامون و منطقه گردشگری پرداخته شده است به عنوان مثال عینالی و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی به ارزیابی نقش گردشگری روستایی در توسعه پایدار اجتماعات محلی (مطالعه موردی: روستاهای هدف گردشگری - استان زنجان) پرداختند؛ نتایج تحقیق نشان می‌دهد که توسعه گردشگری سبب تأثیرگذاری مثبت در شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی-فرهنگی و کالبدی و تأثیرگذاری منفی در شاخص زیست محیطی گردیده است. علی یاری و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی با ارزیابی اثرات گردشگری بر نواحی روستایی هدف گردشگری بخش مرکزی شهرستان فیروزآباد با استفاده از مدل تحلیل عاملی، توجه به اثرات درآمد حاصل از گردشگری را برای ساکنین مناطق روستایی گردشگر پذیر را ضروری می‌داند. نوری پور و همکاران (۱۳۹۷) با بررسی اثرات توسعه گردشگری در روستاهای بخش مرکزی شهرستان بویر احمد به این نتیجه رسیده است که گردشگری موجب اثرات مثبت زیست محیطی در منطقه شده است.

میرزایی (۱۳۸۸) به تأثیر توسعه گردشگری روستایی بر اشتغال در منطقه اورامانات پرداخته است. صیدالی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی تحت عنوان بررسی اثرات گردشگری در توسعه روستایی (مطالعه موردی: روستاهای دهستان چهل چای شهرستان مینودشت) به بررسی اثرات توسعه‌ای گردشگری در

متولیان رونق گردشگری در منطقه است. نگاه نقطه‌ای و محدود به ماهیت و محدوده تأثیرات گردشگری در روستاهای هدف گردشگری موجب عدم بهره‌وری روستاهای هم‌جوار از این امکان مشترک، برهم خوردن توازن کسب منافع و در نتیجه ناهمگونی و تضاد در رفتارهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در سطح منطقه خواهد شد. استفاده از ظرفیت روستاهای اطراف در قالب تشکیل شبکه‌های همیاری باعث بالا رفتن کیفیت ارائه خدمات اسکان و پذیرایی توسط روستاهای هدف گردشگری می‌شود (نیازی، ۱۳۹۷). روستای هدف گردشگری روئین اسفراین در دهستان روئین قرار دارد، روستاهای محمودی و عراقی در همسایگی و راه مواصلاتی جاده بین‌المللی اسفراین - بجنورد به روئین است که گردشگر برای حضور در روئین باید از این دو روستا عبور کند. روستاهای عراقی و محمودی با طبیعتی مشابه روستای روئین و در مسیر رودخانه‌ای هستند که منشأ آن از سرچشمه‌های روئین است. فاصله کم شرایط اقلیمی و زیست محیطی مناسب این دو روستا می‌تواند در جذب بیشتر گردشگر به این منطقه کمک کند و در مواقع خاصی که تعداد گردشگران بالاست با کاهش بار معیشتی و مسکونی برای گردشگران موجب بالاتر رفتن کیفیت خدمات در این منطقه گردشگری باشد. در این پژوهش فرض ما بر این است که با توجه به موقعیت قرارگیری روستاهای هم‌جوار در مسیر گردشگر وارد شده به روئین، نزدیکی روستاها به یکدیگر و موقعیت مشابه زیست محیطی و جاذبه‌های مشترک و مشابه روستاها با یکدیگر شاهد تأثیرات آن بر روستاهای مورد مطالعه خواهیم بود. در همین راستا تلاش می‌شود که با بررسی شاخص‌های اقتصادی و اجتماعی، فرهنگی در زمینه تأثیرات گردشگری بر این دو روستا صحت این فرض بررسی گردد.

بررسی روستاهای هدف گردشگری از دیدگاه تأثیرات آن‌ها

گردشگری موجب تغییر دیدگاه‌های سنتی مردم نسبت به فعالیت‌هایی مانند گردشگری شده است.

مواد و روش‌ها

محدوده و قلمرو پژوهش

دهستان روئین با جمعیتی در حدود ۱۵۸۱۰ بنا بر سرشماری مرکز آمار ایران در سال ۱۳۸۵ در بخش مرکزی شهرستان اسفراین قرار گرفته است. روستای هدف گردشگری روئین در این دهستان مورد توجه ویژه گردشگران است که با توجه به موقعیت جغرافیایی و چشم‌اندازهای طبیعی، فرهنگی، صنایع‌دستی به‌عنوان یک روستای موفق در زمینه گردشگری مطرح گردیده است. وجود دره‌های زیبا، باغ‌های گردو، گیلاس، چشمه‌های پرآب و آب هوای بسیار مطبوع باعث شده که در بین روستاهای هدف گردشگری خراسان شمالی جایگاه ویژه‌ای داشته باشد. با نگاهی به موقعیت جغرافیایی روئین و راه ارتباطی این روستا با جاده بین‌المللی دو روستای محمودی و عراقی به‌عنوان روستای هم‌جوار و در مسیر رسیدن به جاده اصلی مورد توجه قرار می‌گیرد. مطابق با سرشماری نفوس و مسکن مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۵ روستای محمودی با ۳۳۰ خانوار جمعیت ۱۱۰۰ نفری، عراقی با ۱۱۰ خانوار و ۴۴۰ نفر جمعیت با چشم‌اندازهای مشابه با روئین در این منطقه و دهستان قرار دارند. مطابق با شکل ۱ حسن همجواری این دو روستا با روستای هدف گردشگری می‌تواند منجر به تأثیرات مثبت برای اقتصاد و فرهنگ این دو روستا گردد.

روش پژوهش

این تحقیق از نوع کاربردی و روش مورد استفاده آن توصیفی-تحلیلی است. برای گردآوری داده‌ها و اطلاعات از روش میدانی (پرسشنامه) استفاده شده است. قلمرو مکانی این تحقیق، دهستان

دهستان چهل چای پرداخته است. در پژوهش‌های دیگر ادبی می‌مقانی و همکاران (۱۳۹۳) به ارزیابی اثرات توسعه گردشگری فرهنگ محور در تغییرات اجتماعی-فرهنگی مقاصد روستایی در دهستان سولقان، ابراهیمی و ایزد (۱۳۹۳) در تحلیل پیامدهای توسعه گردشگری بر توسعه مناطق روستایی (مطالعه موردی: دهستان کسلین استان مازندران) به بررسی تأثیرات توسعه گردشگری بر مناطق پیرامون مرکز گردشگر پذیر پرداخته است. که در نتیجه تحلیل عاملی نشان داد مهم‌ترین تأثیرهای مثبت ناشی از ورود گردشگران به روستاها را می‌توان در عواملی نظیر توسعه زیرساختی، توسعه اقتصادی و توسعه اشتغال و همچنین مهم‌ترین تأثیرهای منفی ناشی از ورود گردشگران به مناطق روستایی را می‌توان در عواملی نظیر تغییر فضای کسب‌وکار، توسعه ناهنجاری‌های اجتماعی و تخریب فضای فرهنگی روستا خلاصه کرد. پژوهش‌های دیگری در مورد اثرات فرامحلی گردشگری در ادبیات تحقیقی دیگر کشورها نیز انجام شده که از جمله مونتریو^۱ و همکاران (۲۰۱۷) با ارزیابی نگرش ساکنان روستایی از اثرات اقتصادی و اجتماعی گردشگری در سه مقصد در مکزیک پرداختند که نتایج حاصل شده نشان داد گردشگری منافع قابل توجهی در همه سطوح به همراه داشته است. ایبانسکو^۲ و همکاران (۲۰۱۸) پژوهشی دررومانی تحت عنوان تأثیر گردشگری بر توسعه پایدار مناطق روستایی انجام دادند که نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که تأثیر مثبت گردشگری در مناطق روستایی فراتر از یک قلمرو مشخص و تعیین شده است. در پژوهشی دیگر ساناگوستین^۳ و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهشی برای شناسایی اراک اجتماعی در مورد تأثیر گردشگری در یک منطقه اسپانیا به این نتیجه رسید که عوامل اجتماعی و اقتصادی تغییر یافته در اثر

1- Monterrubio
2- Ibănescu
3- Sanagustin-Fons

جدول ۱. آمار جمعیتی و نمونه‌گیری روستاهای مورد مطالعه

نام روستا	تعداد جمعیت	تعداد نمونه
محمودی	۱۱۰۰	۲۰۰
عراقی	۴۴۰	۱۰۰
جمع	۱۵۴۰	۳۰۰

نتایج

ویژگی‌های فردی پاسخگویان

در این پژوهش نمونه آماری مورد مطالعه به لحاظ جنسیت شامل ۳۷ نفر (۱۲/۳ درصد) زن و ۲۶۳ نفر (۸۷/۷ درصد) مرد است. ۶۳/۳ درصد (۱۹۰ نفر) افراد شرکت‌کننده در پژوهش بین ۲۰ تا ۵۰ سال سن و ۳۶/۷ درصد (۱۱۰ نفر) از آنان بالای ۵۰ سال هستند. اکثریت آنان معادل (۷۴ درصد) ۲۲۲ نفر در مشاغل کشاورزی، دامداری و باغداری و ۲۶ درصد آنان در مشاغل خدماتی و فروشنده‌گی مشغول به کار هستند. اکثریت جامعه آماری (۸۳ درصد) معادل ۲۴۹ نفر دارای سواد دیپلم و کمتر و بقیه (۱۷ درصد) معادل ۵۱ نفر دارای تحصیلات دانشگاهی هستند.

روئین در شهرستان اسفراین است. جامعه آماری تحقیق خانوارهای ساکن در دو روستای عراقی و محمودی پیرامون روستای هدف گردشگری روئین یعنی روستاهای عراقی با جمعیت ۴۴۰ نفر و محمودی با جمعیت ۱۱۰۰ طبق سرشماری رسمی سال ۱۳۹۵ است، مطابق با جدول ۱ که تعداد ۳۰۰ نفر از آنان بر اساس فرمول کوکران در سال ۱۳۹۷ به‌عنوان حجم نمونه و به‌صورت تصادفی انتخاب شدند. به‌منظور دستیابی به نتایج مطلوب در زمینه‌ی بررسی تأثیرات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی در روستاهای مجاور روستاهای هدف گردشگری پرسشنامه‌ای در قالب ۲ شاخص (اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی) و ۴۱ گویه تهیه و بر اساس طیف لیکرت با ۵ نقطه طراحی شد.

جهت ارزیابی پایایی از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد که مقدار ۰/۸۴۲ برای بعد اقتصادی و مقدار حاصل ۰/۷۹۴ برای بعد اجتماعی و فرهنگی نشان می‌دهد که پرسشنامه از پایایی لازم برخوردار است. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون T و در نرم‌افزار SPSS صورت گرفته است.

شکل ۱. موقعیت روستاهای مورد مطالعه نسبت به روئین در نقشه گوگل ارث^۱

منبع: نگارندگان، ۱۳۹۷

بررسی ابعاد اقتصادی مجاورت با روستای هدف گردشگری

در بررسی نقش مؤلفه‌های مورد مطالعه برای ارزیابی نظر روستاییان نسبت به اقتصادی تأثیرات گردشگری در مناطق مورد مطالعه که از داده‌های مستخرج از پرسشنامه تدوین شده، از آزمون t تک نمونه‌ای استفاده شده است. همان‌طور که نتایج تحلیل در جدول ۲ نشان می‌دهد، با احتساب دامنه طیفی میانگین مؤلفه‌ها که بین ۱ تا ۵ بر اساس طیف لیکرت در نوسان است و بر این اساس معناداری تفاوت میانگین عددی از مطلوبیت عددی مورد آزمون که ۳ در نظر گرفته شده است، نتایج در تمامی گویه‌ها در سطح ۹۹ درصد معنادار گزارش شده است؛ با

توجه به نتایج حاصل در جدول ۲ با بررسی میانگین افزایش قیمت مستقلات، کالاها، سرمایه‌گذاری‌ها و تنوع منابع درآمدی با میانگین بالای ۴ می‌توان به این نکته اذعان نمود که، روستای هدف گردشگری روئین، توانسته است به صورت نسبی و روبه رشد، نقش مهمی در بهبود شرایط اقتصادی در بین ساکنین روستاهای محمودی و عراقی ایفا کند. هرچند از بین مؤلفه‌های مورد مطالعه، گویه‌های افزایش سطح درآمدی، سطح رفاه عمومی و گسترش مشاغل خدماتی دارای کمترین میزان میانگین بوده‌اند. افزایش فرصت‌های شغلی و توسعه بازارهای محلی در میانه جدول با میانگین بالای ۳ بیانگر روند رو به رشد تأثیرات گردشگری بر روستاهای محمودی و عراقی است.

جدول ۲. بررسی وضعیت معنی داری مؤلفه‌های اقتصادی با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای

میان‌نظری = ۳				درجه آزادی	t	میانگین	گویه‌ها
سطح اطمینان ۹۵٪ بالاتر	پایین‌تر	اختلاف میانگین	سطح معناداری				
۱/۴۹۱	۱/۳۱۲	۱/۴۳۸	۰/۰۰۰	۲۹۹	۳۲/۲۵۶	۴/۴۳۸۱	افزایش قیمت املاک و مستغلات در روستا
۱/۴۲	۱/۲۸۳	۱/۳۷۸۵	۰/۰۰۰	۲۹۹	۱۷/۶۷۸	۴/۳۷۸۵	افزایش قیمت کالا و اجناس در روستا
۱/۳۶۴	۱/۱۷	۱/۳۱۰۵	۰/۰۰۰	۲۹۹	۱۷/۵۷۶	۴/۳۱۰۵	افزایش سرمایه‌گذاری در روستا
۱/۲۶۱	۱/۱۱۳	۱/۲۵۶۹	۰/۰۰۰	۲۹۹	۱۷/۵۰۱	۴/۲۵۶۹	تنوع بخشی به منابع درآمدی
۰/۹۹	۰/۸۵	۰/۸۷۹	۰/۰۰۰	۲۹۹	۱۲/۶۳۰	۳/۸۷۹۳	افزایش فرصت شغلی
۰/۳۳۰	۰/۱۲۳	۰/۲۱۱۸	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲۰/۶۹۷	۳/۲۱۱۸	توسعه بازارهای محلی فروش تولیدات
۱/۴۷۲-	۱/۷۲۳-	۰/۵۷۷۴-	۰/۰۰۰	۲۹۹	-۱۰/۱۹۸	۲/۴۲۲۶	افزایش سطح رفاه عمومی روستاییان
۱/۵۸۷-	۱/۷۸۹-	۰/۶۶۵۵-	۰/۰۰۰	۲۹۹	-۱۰/۰۹۴	۲/۳۳۴۵	افزایش سطح درآمد
۱/۵۳۴-	۱/۳۷۳-	۱/۴۶۹۸-	۰/۰۰۰	۲۹۹	-۲۷/۴۲۷	۱/۵۳۰۲	گسترش مشاغل خدماتی در روستا

بررسی ابعاد اجتماعی - فرهنگی مجاورت با روستای هدف گردشگری

طبق جدول ۳ نتایج حاصل از آزمون t ی تک نمونه‌ای در رابطه با ارزیابی نظر روستاییان در مورد ابعاد اجتماعی مجاورت

با روستای هدف روئین به دست آمده است، در شاخص اجتماعی و فرهنگی در گویه‌های (ارتقاء رضایت‌مندی از کیفیت محیط زندگی، ایجاد زمینه جرم و بزهکاری، بهبود کیفیت زندگی، گسترش امکانات اقامتی، افزایش دسترسی به خدمات اجتماعی،

شکل مثبت و معنی‌دار برآورد شده است؛ و این نشان‌دهنده آن است که از دیدگاه ساکنین روستاهای پیرامون این روستا در این موارد فرهنگی و اجتماعی بهبود وضعیت اجتماعی به وقوع پیوسته است و وابستگی متأثر و مثبتی در این زمینه‌ها برقرار است؛ اما در گویه‌های (زنده نگه‌داشتن و نگهداری از فرهنگ و هویت قومی روستا، کاهش نابرابری‌های اجتماعی، تشویق روستاییان به انجام فعالیت‌های مختلف فرهنگی، تجاری شدن و رونق هنر و صنایع دستی روستا، حس تعلق مکانی در بین روستاییان، کاهش مهاجرت افراد از روستا به شهر) کمتر از میانگین نظری ۳ گزارش شده است که بیانگر عدم تأثیر مؤثر این هم‌جواری در این گویه‌ها است.

افزایش فرصت‌های تفریحی و فراغتی، ایجاد روحیه نشاط و سرزندگی در میان ساکنان، افزایش نگهداری، مرمت و بهبود راه‌ها و سایر امکانات روستا، افزایش میزان افتخار مردم روستا نسبت به فرهنگ بومی خود، شهرت بیشتر روستای محل سکونت، افزایش تقلید از رفتار گردشگران در میان ساکنان روستایی، ازهم‌گسیختگی الگوهای رفتار فرهنگی ساکنان روستا، افزایش آگاهی ساکنان به ارزش‌های محیطی روستا، برهم زدن آرامش زندگی در روستا، تبادل فرهنگی ارزشمند میان ساکنان و گردشگران، مقدار میانگین محاسبه‌شده بالاتر از میانگین نظری ۳ است. نتایج در تمامی گویه‌ها در سطح ۹۹ درصد معنادار گزارش شده است. تفاوت از حد مطلوب و همچنین فاصله اطمینان در سطح ۹۵ درصد در همه گویه‌های موردبررسی به

جدول ۳. بررسی وضعیت مؤلفه‌های اقتصادی با استفاده از آزمون تی تک نمونه‌ای

سطح اطمینان ۹۵%		اختلاف میانگین		سطح معناداری	درجه آزادی	t	میانگین	گویه‌های اجتماعی-فرهنگی
پایین تر	بالا تر	میانگین	میانگین					
۱/۳۸۹۵	۱/۱۳۴۴	۱/۳۴۹۵	۱/۳۴۹۵	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲۴/۳۶۵	۴/۳۴۹۵	افزایش نگهداری، مرمت و بهبود راه‌ها و سایر امکانات
۱/۳۶۲۵	۱/۰۸۲۵	۱/۲۲۳۶	۱/۲۲۳۶	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲۱/۲۳۶	۴/۲۲۳۶	تبادل فرهنگی ارزشمند میان ساکنان و گردشگران
۱/۱۰۰۷	۰/۸۶۶۰	۱/۰۸۵۴	۱/۰۸۵۴	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲۰/۲۵۶	۴/۰۸۵۴	افزایش تقلید از رفتار گردشگران در میان ساکنان
۱/۱۹۲۱	۰/۹۱۴۵	۱/۰۲۵۵	۱/۰۲۵۵	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲۰/۱۰۴	۴/۰۲۵۵	شهرت بیشتر روستای محل سکونت
۰/۸۱۱۲	۰/۴۳۳۶	۰/۵۴۵۵	۰/۵۴۵۵	۰/۰۰۰	۲۹۹	۳/۲	۳/۵۴۵۵	ازهم‌گسیختگی الگوهای رفتار فرهنگی ساکنان روستا
۰/۷۶۴۸	۰/۴۳۲۵	۰/۵۴۴۵	۰/۵۴۴۵	۰/۰۰۰	۲۹۹	۳/۲۱۴	۳/۵۴۴۵	افزایش افتخار مردم روستا نسبت به فرهنگ بومی
۰/۳۷۹۸	۰/۱۳۶۲	۰/۲۵۸۹	۰/۲۵۸۹	۰/۰۰۰	۲۹۹	۳/۲۳۵	۳/۲۵۸۹	برهم زدن آرامش زندگی در روستا
۰/۳۵۰۱	۰/۱۲۹۸	۰/۲۵۸۲	۰/۲۵۸۲	۰/۰۱۵	۲۹۹	۳/۱۲۳	۳/۲۵۸۲	ایجاد دگرگونی فرهنگی در بین ساکنان روستایی
۰/۳۷۲۱	۰/۱۳۵۴	۰/۲۵۶۴	۰/۲۵۶۴	۰/۰۰۰	۲۹۹	۳/۱۱۳	۳/۲۵۶۴	افزایش آگاهی ساکنان به ارزش‌های محیطی روستا
۰/۳۴۹۵	۰/۱۲۶۸	۰/۲۳۶۱	۰/۲۳۶۱	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲/۰۱۴	۳/۲۳۶۱	افزایش فرصت‌های تفریحی و فراغتی ساکنان
۰/۳۳۰۱	۰/۱۱۲	۰/۲۰۵۲	۰/۲۰۵۲	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲/۱۰	۳/۲۰۵۲	افزایش دسترسی به خدمات اجتماعی
۰/۷۸۳۴	۰/۳۵۱۷	۰/۱۴۵۹	۰/۱۴۵۹	۰/۰۰۰	۲۹۹	۱/۴۱۲	۳/۱۴۵۹	ایجاد زمینه جرم و بزهکاری در روستا
۰/۳۲۱۶	۰/۴۱۵	۰/۱۴۴۵	۰/۱۴۴۵	۰/۰۰۰	۲۹۹	۱/۴۰۱	۳/۱۴۴۵	گسترش امکانات اقامتی
۰/۳۲۴۸	۰/۱۰۵۴	۰/۱۴۳۶	۰/۱۴۳۶	۰/۰۰۰	۲۹۹	۱/۳۹۶	۳/۱۴۳۶	ایجاد روحیه نشاط و سرزندگی در میان ساکنان
۰/۳۰۱۲	۰/۰۳	۰/۱۱۳۴	۰/۱۱۳۴	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲/۱۰۱	۳/۱۱۳۴	افزایش کیفیت زندگی روستاییان
۰/۱۵۰۳	۰/۱۵۲-	-۰/۰۱۶۵	-۰/۰۱۶۵	۰/۰۰۰	۲۹۹	۰/۸۰۵-	۲/۹۸۳۵	تجاری شدن و رونق هنر و صنایع دستی روستا
۱/۴۲۵-	۱/۷۲۱-	۰/۴۳۱۶-	۰/۴۳۱۶-	۰/۰۰۰	۲۹۹	۳/۸۹۵-	۲/۵۶۸۴	افزایش حس تعلق مکانی در بین روستاییان
۱/۷۵۱-	۰/۹۵۴-	۰/۸۴۱۳-	۰/۸۴۱۳-	۰/۰۰۷	۲۹۹	۳/۰۵۵-	۲/۱۵۸۷	تشویق روستاییان به انجام فعالیت‌های فرهنگی
۱/۲۷۶-	۱/۶۲۵-	۱/۳۲۰۵-	۱/۳۲۰۵-	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲۲/۶۳۵-	۱/۶۷۹۵	کاهش مهاجرت افراد از روستا به شهر
۰/۹۳۵-	۱/۷۱۹-	۱/۳۳۵۹-	۱/۳۳۵۹-	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲۱/۳۰۲-	۱/۶۶۴۱	کاهش نابرابری‌های اجتماعی در روستا
۰/۶۲۵-	۱/۱۴۵-	۱/۷۵۵۵-	۱/۷۵۵۵-	۰/۰۰۰	۲۹۹	۲۰/۱۰۲-	۱/۲۴۴۵	زنده نگه‌داشتن و نگهداری از فرهنگ و هویت قومی

به منظور تعیین میزان بهره‌مندی روستاهای محمودی و عراقی از شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی برآیند وضعیت گویه‌ها مورد مقایسه قرار گرفت که با توجه به جدول ۵

بعد اقتصادی تأثیرپذیری بیشتری نسبت به بعد اجتماعی - فرهنگی از هم‌جواری با روستای هدف گردشگری داشته است.

جدول ۴. بررسی تأثیر گردشگری بر ابعاد اقتصادی و اجتماعی - فرهنگی با استفاده از آزمون t

میانۀ نظری = ۳				برآیند گویه‌ها			
سطح اطمینان ۹۵%	پایین تر	اختلاف میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی	t	میانگین	
۰/۶۱۳۶	۰/۴۱۲۴	۰/۴۱۸	۰,۰۰۰	۲۹۹	۷/۸۴۶	۳/۴۱۸	بعد اقتصادی
۰/۱۳۱۴	-۰/۱۲۲	۰/۰۶۷۹	۰,۰۰۰	۲۹۹	۰/۸۹۶	۲/۹۳۲۱	بعد اجتماعی - فرهنگی

بحث و نتیجه‌گیری

روستاهای هدف گردشگری به‌عنوان یکی از مهم‌ترین و شناخته شده‌ترین طرح‌های توسعه‌ای برای رونق اقتصادی مناطق روستایی و حضور به‌عنوان یک اقتصاد مکمل می‌تواند منشأ خدمات اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و زیست‌محیطی زیادی بر روستاهای هدف و همچنین روستاهای پیرامون داشته باشد. نیازی و همکاران در پژوهشی تحت عنوان الزامات گردشگری روستایی در روستاهای هدف خراسان شمالی وجود شبکه‌های محلی، بازارهای محلی، همکاری روستاهای هم‌جوار گردشگری را موجب رونق گردشگری، پایداری زیست محیطی و در نهایت نهادینه شدن گردشگری می‌داند، که در مقایسه به نتایج حاصل از این پژوهش صحت فرض مساله را تأیید می‌کند، با این شرح که روستای هدف گردشگری با ایجاد شبکه‌های گردشگری و تقسیم منافع مقطعی در جهت تثبیت منافع طولانی‌مدت با همسایگان خود، در وحله اول فشار هجوم گردشگر در فصول خاص گردشگر پذیری را با تقسیم اقامت و خدمات کنترل کند. در وحله دوم با توجه به منافع آبی و خاکی و غیره که بین روستاهای هم‌جوار و در مسیر یک رودخانه وجود دارد توسعه متوازن مواهب گردشگری موجب کنترل اختلافات

خواهد شد. روستای روئین در مجاورت محمودی و عراقی توانسته بر اساس حسن هم‌جواری ارتباط مناسبی با روستاهای مورد مطالعه برقرار کند هرچند عدم وجود امکانات کافی در این دو روستا نارضایتی‌هایی را نیز برای آن‌ها به وجود آورده است. بر اساس نتایج این پژوهش در زمینه اقتصادی تأثیرات نسبی بر اقتصاد این دو روستا داشته است. این هم‌جواری با روستای هدف گردشگری در بعد اقتصادی که غالباً با افزایش قیمت املاک و مستغلات با میانگین ۴/۴۳۸، کالا و اجناس با میانگین ۴/۳۷۸۵، افزایش سرمایه‌گذاری با میانگین ۴/۳۱۰۵ و تنوع بخشی به منابع درآمدی با میانگین ۴/۲۵۶ در روستاهای محمودی و عراقی همراه شده است موجب اثرگذاری مثبتی بر اقتصاد آن‌ها بوده است. البته در زمینه افزایش سطح رفاه عمومی با میانگین ۲/۴۲۲۶ افزایش سطح درآمد با میانگین ۲/۳۳۴۵ و گسترش مشاغل خدماتی با میانگین ۱/۵۳۰۲ کمترین اثرپذیری از این هم‌جواری داشته‌اند که می‌توان دلیل آن را عدم تمرکز فعالیت‌های گردشگری بر روستاهای مورد مطالعه تحلیل کرد. هرچند با توجه به نتایج به‌دست آمده در مواردی مانند تولید شغل و افزایش درآمد و رفاه نیاز به توجه بیشتری احساس می‌شود اما در مجموع می‌توان تأثیرات اقتصادی مثبتی را در فرایند

روستاهای محمودی و عراقی داشته باشد اما برای اثرگذاری درزمینه‌های مذکور در حله اول نیازمند تمرکز و در مرتبه دوم درگیری مستقیم و تنگاتنگ آن‌ها با فرایند گردشگری است. ایجاد زمینه جرم و بزهکاری در روستا با میانگین ۳/۱۴۵۹، برهم زدن آرامش زندگی در روستا با میانگین ۳/۲۵۸۹، ازهم‌گسیختگی الگوهای رفتار فرهنگی ساکنان روستا با میانگین ۳/۵۴۵۵ بیانگر تأثیرات اجتماعی و فرهنگی منفی این هم‌جواری بر روستاهای مورد مطالعه داشته است. گردشگری یک فرصت است و در نتیجه نادیده گرفتن ساختار سازی و برنامه‌ریزی در فرایند اجرایی گردشگری تبدیل به یک تهدید خواهد شد که در بعد اجتماعی و فرهنگی و بخصوص سه شاخصه ذکر شده در جدول ۴ به صورت جدی در حال رخ دادن است. در نتایج حاصل شده از این بررسی‌ها در بعد اجتماعی و فرهنگی مشاهده می‌شود که یک توازن نسبی بر اثرات منفی و مثبت گردشگری در این دو روستا حاکم است که طبیعتاً با تفکیک اثرات فرهنگی که حاصل فعالیت‌های دیگر نیز خواهد بود به یک تعادل مثبت در تحلیل این زمینه خواهیم رسید. در نهایت می‌توان به این نتیجه رسید که با توجه به فرض مسئله در ابتدای این پژوهش، گردشگری روئین موجب افزایش زمینه‌های اقتصادی و تأثیر نسبی و مرزی درزمینه‌های فرهنگی و اجتماعی داشته است. نتایج حاصل از این پژوهش با نتایج حاصل از پژوهش‌های مشابه درزمینه اثرات گردشگری روستایی مانند فیروز آبادی و حسونند (۱۳۹۳)، صیدالی و همکاران (۱۳۹۱)، میرزایی (۱۳۸۸)، ایبانسکو و همکاران (۲۰۱۸)، مونترویو و همکاران (۲۰۱۷)، ساناگوستین و همکاران (۲۰۱۸) مطابقت دارد و آنها را تأیید می‌کند.

هم‌جواری مشاهده نمود. تأثیرات اقتصادی که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفت می‌تواند متأثر از عوامل دیگری نیز باشد اما به این دلیل که مردم روستا بر این باورند که عبور و توقف گردشگر نیز توانسته در رونق این شاخص‌ها مؤثر باشد ما نیز این نتایج را با این مسئله مرتبط می‌دانیم. در بعد اجتماعی و فرهنگی نیز شاهد تأثیراتی مثبت و بعضاً برخی موارد منفی هستیم. افزایش توجهات به نگهداری، مرمت و بهبود راه‌ها و امکانات موجود با میانگین ۴/۳۴۹۵ تبادل فرهنگی میان ساکنان و گردشگران با میانگین ۴/۲۲۳۶، افزایش تقلید از رفتار گردشگران با میانگین ۴/۰۸۵۴ و افزایش شهرت روستاهای محمودی و عراقی با میانگین ۴/۰۲۵۵ دارای بیشترین تأثیرپذیری از این هم‌جواری را داشته‌اند. به دلیل اینکه روستاهای محمودی و عراقی در مسیر عبور گردشگران به مقصد روستای روئین هستند طبیعتاً توجه به افزایش کیفیت راه‌ها و امکانات مورد نیاز گردشگران بیشتر خواهد شد که این امر در گویه مربوط قابل مشاهده است. طبیعتاً عبور گردشگر از این دو روستا موجب توقف و حتی اسکان مازاد گردشگر روستای روئین در این دو روستا خواهد شد که این موجب ایجاد روابط کلامی و فرهنگی و بالطبع انتقال فرهنگ، افزایش تقلید ساکنان از رفتار آن‌ها و همچنین شناساندن و مشهور شدن روستاهای عراقی و محمودی برای گردشگران و جامعه آنان را سبب خواهد شد. عدم جلوگیری از مهاجرت‌های روستا به شهر با میانگین ۱/۶۷۹۵ عدم کاهش محسوس نابرابری‌های اجتماعی با میانگین ۱/۶۶۴۱ عدم تأثیرگذاری بر پاسداری از فرهنگ و هویت بومی با میانگین ۱/۲۴۴۵ بیانگر این مسئله است که گرچه این هم‌جواری توانسته موجب تأثیرات قابل توجهی بر

منابع

مطالعه: دهستان کسلین استان مازندران). راهبردهای توسعه روستایی، (۱): ۷۱-۸۳.

ابراهیمی کوهبنه، م. ص. ایزد، ا. ۱۳۹۳. تحلیل پیامدهای توسعه گردشگری بر توسعه مناطق روستایی (مورد مطالعه مورد

گردشگری بر نواحی روستایی هدف گردشگری بخش مرکزی شهرستان فیروزآباد با استفاده از مدل تحلیل عاملی. مطالعات مدیریت گردشگری، ۱۴(۴۵): ۲۲۱-۲۴۷.

عینالی، ج. فراهانی، ح. چراغی، م. عباسی، ف. ۱۳۹۷. ارزیابی نقش گردشگری روستایی در توسعه پایدار اجتماعات محلی (مطالعه موردی: روستاهای هدف گردشگری - استان زنجان). گردشگری و توسعه، ۷(۲): ۱۷۱-۱۹۳.

فیروزآبادی، ا. حسنونند، ح. ۱۳۹۳. بررسی اثرات اقتصادی، اجتماعی - فرهنگی و زیست محیطی ورود گردشگران به نواحی روستایی کهمان از توابع شهرستان سلسله. مطالعات توسعه اجتماعی ایران، ۳(۶): ۳۳-۴۸.

کمانی، آ. ۱۳۹۲. ناکجاآبادی به نام روستاهای هدف گردشگری، جام جم آنلایین، قابل دسترسی: <http://www.jamejamonline.ir>، آخرین دسترسی: ۱۳۹۷/۵/۲۵.

میرزایی، ر. ۱۳۸۸. تأثیر توسعه گردشگری روستایی بر اشتغال در منطقه اورامانات کرمانشاه. روستا و توسعه، ۵(۴): ۴۹-۷۶.

نوری پور، م. درخشان، ا. شریفی، ز. ۱۳۹۷. اثرات توسعه گردشگری در روستاهای بخش مرکزی شهرستان بویر احمد. راهبردهای توسعه روستایی، ۵(۴): ۴۲۷-۴۴۰.

نیازی، ه. ۱۳۹۷. الزامات نهادینه کردن گردشگری روستایی در روستاهای هدف گردشگری خراسان شمالی، پایان نامه دوره ارشد، دانشگاه حکیم سبزواری.

Blank, U. 1989. *The community tourism industry imperative*. New York, USA: Venture Publishing.

Calina, A. Calina, J. Tiberiu, I. *Research regarding the implementation, development and impact of agritourism on Romania's rural areas between 1990 and 2015*. *Environ. Eng. Manag. J.* 2017, 16: 157-168.

Ghaderi, Z. Henderson, J. C. 2012. Sustainable

ادبی ممقانی، م. خانی، ف. سجاسی قیداری، ح. فرخی، س. ۱۳۹۳. ارزیابی اثرات توسعه گردشگری فرهنگ محور در تغییرات اجتماعی - فرهنگی مقاصد روستایی (مطالعه موردی: بخش کن - دهستان سولقان). برنامه ریزی فضایی جغرافیا، ۲(۱۳): ۷۸-۵۵.

حمیدی مدنی، ن. ۱۳۹۳. اثرات زیست محیطی گردشگری روستایی. دومین همایش سراسری محیط زیست، انرژی و پدافند زیستی.

حیدری ساربان، و. یاری حصار، ا. صائب، ش. ۱۳۹۵. بررسی اثرات گردشگری بر ارتقای شاخص های رفاه اجتماعی (مورد مطالعه: روستای اونا و کوچنق، شهرستان مشگین شهر). رفاه اجتماعی، ۱۶(۶۳): ۱۲۷-۱۵۷.

رضوانی، م. فرهادی، ص (ترجمه). ۱۳۹۰. جغرافیای روستایی فرایندها، واکنش ها و تجربه های باز ساخت روستایی. وودز. انتشارات دانشگاه تهران.

سجادی، ا. احمدی، ف. ۱۳۹۲. ارزیابی اثرات گردشگری روستایی شهرستان فومن از دیدگاه جامعه روستایی. مطالعات مدیریت گردشگری، ۸(۲۳): ۱۵۵-۱۷۵.

صیدالی، م. سلیمانگلی، ر. قراگوزلو، ه پسر کلو، م. ۱۳۹۲. نقش جریانات گردشگری در توسعه اقتصادی - اجتماعی سکونتگاه های روستایی، مطالعه روستاهای طول آرام، ده نالاج و حسین کرد (دهستان چهل چای شهرستان مینو دشت). همایش ملی توسعه صنعت گردشگری با تأکید بر پارک های ملی و تالابها با محوریت استان گلستان، ۲۵ شهریور ۱۳۹۲.

علی بیگی، م. قاسمی، ی. ۱۳۹۵. تأثیر گردشگری مذهبی بر کیفیت زندگی و سرمایه اجتماعی خانوارهای روستایی، دو فصلنامه مطالعات اجتماعی گردشگری، ۳(۶): ۸۷-۱۱۶.

علی یاری، و. شریف زاده، م. احمدوند، م. ۱۳۹۶. ارزیابی اثرات

- Okech, R. Haghiri, M. and George, B. P. 2015. *Rural tourism as a sustainable development alternative: An analysis with special reference to Luanda, Kenya*. CULTUR-Revista de Cultura e Turismo, 6(3): 36-54.
- Rangus, M. Brumen, B. and Topler, J. P. 2018. *Sustainable Tourism Development in Rural Areas: The Role of Stakeholders*. Academica Turistica-Tourism and Innovation Journal, 10(2). 167-173.
- Sanagustin-Fons, V. Lafita-Cortés, T. and Moseñe, J. 2018. *Social perception of rural tourism impact: A case study*. Sustainability, 10(2):1-25.
- Tolon-Becerra, A. Lastra-Bravo, X. and Galdeano-Gomez, E. 2010. *Planning and neoendogenous model for sustainable development in Spanish rural areas*. International Journal of Sustainable Society, 2(2): 156 -176.
- Wall, G. 2001. *The Role of Entrepreneurship in Tourism*. ATLAS-ASIA Proceeding Conference, 12:15-24.
- rural tourism in Iran: A perspective from Hawraman Village. Tourism Management Perspectives, 2: 47-54.
- Haywood, K. 1988. *Responsible and responsive tourism planning in the community*. Tourism Management, 9(2): 105–118.
- Ibanescu, B. C. Stoleriu, O. Munteanu, A. and Iațu, C. 2018. *The impact of tourism on sustainable development of rural areas: Evidence from Romania*. Sustainability, 10(10): 1-19.
- Monterrubio, C. Osorio, M. and Benítez, J. 2017. Comparing enclave tourism's socioeconomic impacts: A dependency theory approach to three state-planned resorts in Mexico, Journal of Destination Marketing and Management, 1-32.
- Nunkoo, R. and Gursoy, D. 2012. Residents' support for tourism: an identity perspective. Annals of Tourism Research, 39(1): PP243-268.
- Murphy, P. E. 2007. *Response to review: Prentice, R*. Tourism Management, 28(3): 947–950.

Economic, social and cultural impacts of rural tourism in the villages adjacent to the target village (Case study: Neighboring villages of the Roayn Esfarain village)

Hadi Niazi¹, Mohammad Javad Safae², Reza KHosrobeigi Bozchloei², Jalal Taheri GHasem Abadi³

Submitted: 11 June 2019

Accepted: 17 September 2019

Abstract

The plans of villages that are the destination of tourism have a measurable impact on the environment, adjacent villages, and even the surrounding geographical area in addition to impact on local community economy and culture. Examining and exploring these effects can help us solve the problems of tourism institutionalization in target villages, as well as manage the impacts of challenges and opportunities of this adjacency. The purpose of this study was to investigate the economic and socio-cultural effects of adjacent villages of Mahmudi and Iraqi villages on Roayn Tourism Village. The statistical population consisted of two neighboring villages of Roayn. 300 of them were selected as random sample by using Cochran's formula. In this regard, the survey method was used by using a questionnaire. The questionnaires were provided by specialists and their reliability was obtained using Cronbach's alpha for various dimensions, descriptive statistics and averages. Data were analyzed using one-sample t-test in the SPSS software package. According to the results of the study of adjacent villages of Mahmudi and Iraqi with the village of Roayn, the economic impacts with the average (3.418) are positively evaluated. In the social and cultural context with the mean (2.9321), the overall and relative moderate trend towards the theoretical median, it has been considered that rural tourism in the village of Roayn has been able to influence the economy, community and culture of adjacent Mahmudi and Iraqi villages. Finally, it is suggested that in such areas which are widespread tourist attractions, participation of all villages in these areas in tourism should be set as an objective.

Keywords: Neighboring villages, Rural tourism, Tourism goal villages, Economic effects, Social and cultural effects.

1 - MS.c. Student of Rural Planning, Department of geography Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran

2 - Assistant Professor of Rural Planning, Department of geography Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran

3 - MS.c. Applied Climate Geography, Department of geography Hakim Sabzevari University, Sabzevar, Iran

(*Corresponding Author Email: hadi_niazi@yahoo.com)

DOI: 10.22048/rdsj.2020.189669.1806